

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studentky: BcA. Adéla Škrabalová

Název diplomové práce: Restaurování nástěnné malby – nástěnná malba ve štukovém poli nad vchodem do tzv. Tencallova sálu. Možnosti odstranění druhotných vápenných nátěrů z vápenných podkladů.

Studijní obor: Restaurování a konzervování nástěnné malby, sochařských děl a povrchů architektury: Malba

Vedoucí práce: MgA. Zuzana Wichterlová

Jméno a příjmení oponenta/email: MgA. Magdalena Součková / manna@seznam.cz

Naplnění zadání teoretické části práce

Zadání teoretické části diplomové práce bylo splněno v plném rozsahu. Diplomantka provedla důkladnou rešerši literatury a teoreticky zpracovala problematiku odstraňování vápenných nátěrů, včetně užívaných materiálů a technik, z nichž většina byla odzkoušena *in situ* na malbě. Na základě výsledků těchto zkoušek byla teoretická část práce zaměřena na bližší zkoumání chelatačních činidel, která byla testována na modelových vzorcích. Výsledky odstraňování vápenných nátěrů na těchto vzorcích však nebyly natolik průkazné a přesvědčivé, aby bylo možné z testovaných materiálů vybrat metodu, kterou by bylo vhodné použít pro plošné odzkoušení na nástěnné malbě. I přes tento dílčí neúspěch je práce velice přínosná díky ucelenému shromáždění informací k dané problematice.

x B

Naplnění zadání praktické části práce

Zadání praktické části diplomové práce bylo splněno v plném rozsahu, na vysoké odborné úrovni a se všemi náležitostmi, které průzkum, realizace a dokumentace restaurátorských prací vyžadují. V textové části vyhodnocení průzkumu bych doporučila detailněji popsat souvislosti jednotlivých povrchových úprav na malovaných plochách a štukách, tak aby bylo zřejmé, jaké bylo dle výsledků průzkumu celkové vyznění sálu v době provedení malířské výzdoby. Dalším drobným nedostatkem je absence celkového pohledu do restaurované části Tencallova sálu a zakreslení restaurovaného úseku do půdorysu, které by čtenáři neznalému situace usnadnilo orientaci v objektu.

Vzhledem k množství provedených zkoušek chemického odstraňování druhotných vápenných nátěrů, dokumentovaných na Obr. 32, je na škodu, že výsledky těchto zkoušek nebyly vzhledem k tématu práce podrobněji zdokumentovány a popsány.

x B

Odborná úroveň teoretické části práce

Diplomantka v textové části teoretické práce prokázala vynikající znalosti dané problematiky, prohloubené hloubkovou rešerší současné odborné literatury. Teoretická část práce je logicky strukturovaná a srozumitelně formulovaná. Přínosem práce je zejména detailní popis principu fungování chelatačních činidel a možnosti úpravy jejich roztoků, neboť tato problematika nebyla doposud blíže zkoumána, zejména co se týče možnosti odstraňování vápenných nátěrů. Velmi oceňuji precizní přípravu modelových vzorků, která je v práci podrobně zdokumentována.

x A

Odborná úroveň praktické části práce

V praktické části diplomantka využila znalosti a zkušenosti získané v průběhu studia. Obsahu a řazení jednotlivých kapitol nelze nic vytknout. Diplomantka prokázala, že je schopna samostatného restaurování, včetně provedení podrobného průzkumu a zkoušek materiálů. Získané poznatky jsou podrobně vyhodnoceny a na jejich základě je sestaven návrh na restaurování. Použité postupy a materiály jsou navrženy tak, aby byl restaurátorský zásah vůči malbě co nejšetrnější. Samotný restaurátorský zásah včetně retuší je proveden velmi precizně. Pro účel finální prezentace, která byla po konzultaci s investorem a zástupci památkové péče koncipována ve formě napodobivá retuše, respektive s rekonstrukcí chybějících míst, si diplomantka s pomocí odborného konzultanta PhDr. Martina Mádlá opatřila podklady ve formě analogických maleb z dílny bratřanců Tencallů.

x A

Metodická úroveň teoretické a praktické části práce, kvalita práce s literaturou a prameny

Metodická úroveň obou částí je z odborného hlediska velmi vysoká. Oceňuji příkladnou práci s doporučenou literaturou, kterou diplomantka využila v celém rozsahu a v rámci rešerše čerpala i z dalších zdrojů, především z anglicky psaných prací publikovaných v posledních letech, což je pro odbornou úroveň práce a získání nejnovějších poznatků velice přínosné.

x A

Formální úprava diplomové práce a její jazyková úroveň

Formální úprava diplomové práce vyhovuje obecným zásadám pro psaní diplomových prací požadovaných fakultou a v případě praktické práce též obecným požadavkům pro zpracování restaurátorského průzkumu a dokumentace. Jazyková úroveň je velice vyspělá včetně používání odpovídajících odborných výrazů. Text je jasně formulovaný a dobře srozumitelný.

Překlepů je v práci pouze mizivé množství. Jediným drobným nedostatkem, který při důkladné kontrole před tiskem zřejmě unikl, je posunutí číslování obrázků v příloze.

x A

Další připomínky/dotazy

Ráda bych se zeptala, z jakého důvodu byl na modelových vzorcích bílý vápenný nátěr kladen na probarvenou vrstvu již po pouhých 12 hodinách. Dle mého úsudku tak mohlo dojít k přílišnému propojení těchto vrstev, což mohlo jednak ztížit možnosti odstraňování vápenných nátěrů a současně tak byl vytvořen model, který nepřilíží odpovídal reálné situaci, neboť malby byly obvykle opatřovány druhotnými vápennými nátěry s delším časovým odstupem, čím vzniklo výraznější rozhraní mezi těmito vrstvami.

V obrazové příloze experimentální části bych pro lepší orientaci uvítala, kdyby byla legenda k jednotlivým roztokům, použitým na modelových vzorcích, uvedena přímo pod fotografiemi. Totéž platí o sondážním průzkumu zachyceném na Obr. 28 – 30.

Závěrečné hodnocení oponenta

Diplomovou práci BcA. Adély Škrabalové považuji i přes drobné nedostatky za přínosnou a velmi kvalitně zpracovanou. Bez větších výhrad ji doporučuji k obhajobě s hodnocením **výborně mínus**.

Problematika, které je věnována pozornost v teoretické části, je velice zajímavá a zasloužila by podrobnější zkoumání, pro které není v rozsahu této diplomové práce prostor. Pro účely navazujícího bádání bych doporučila zaměřit se na testování vybraných chelatačních činidel v reálných podmínkách, respektive na přirozeně zestárlých vrstvách vápenných nátěrů. Další podnětnou oblastí by jistě bylo zkoumání možných rizik poškození nástěnných maleb, především vlivu na měďnaté a železité pigmenty a organická pojiva, aby bylo možné zjistit, zda má tato technologie potenciál pro použití v oblasti restaurování nástěnných maleb, zejména pro účely odstraňování vápenných vrstev.

x B

Pro hodnocení použijte následující stupně

A	B	C	D	E	F
výborně	výborně mínus	velmi dobře	velmi dobře mínus	dobře	Nevyhověl (nelze doporučit k obhajobě)

V Benešově 11. září 2018